

DOPRAVNÝ ÚRAD

TRANSPORT AUTHORITY

POSTUP DOPRAVNÉHO ÚRADU NA VYDANIE POVOLENIA NA VÝROBU A VYKONÁVANIE ŠTÁTNEHO ODBORNÉHO DOZORU PODĽA LETECKÉHO ZÁKONA

ČÍSLO:	3/2021		
ČÍSLO ZÁZNAMU:	04336/2021/KP/SReg-8	PLATNÉ OD:	18. 02. 2021
ZNAK HODNOTY A LEHOTA ULOŽENIA:	A2	ČÍSLO VÝTLAČKU:	1
SPRACOVAL/A: FUNKCIA:	Ing. Igor Jančovič, v. r.	DÁTUM:	16. 02. 2021
	štátny radca	PODPIS:	
SCHVÁLIL/A: FUNKCIA:	Pavol Hudák, MSc, v. r.	DÁTUM:	18. 02. 2021
	predseda Dopravného úradu	PODPIS:	

OBSAH

Názov		Číslo str.
Titulná strana		1
Obsah		2
1 Skratky a definície		3
1.1	Skratky	3
1.2	Použité pojmy	3
2 Všeobecné ustanovenia		5
2.1	Účel	5
2.2	Súvisiaca legislatíva	5
2.3	Súvisiace formuláre	6
3 Vydanie povolenia na výrobu		7
3.1	Všeobecne	7
3.2	Žiadosť o vydanie povolenia	7
3.3	Požiadavky na povolenia	7
3.4	Proces vydania povolenia na výrobu	8
3.5	Stretnutie žiadateľa s POA	8
3.6	Audit	9
3.7	Sledovanie nápravných opatrení	10
3.8	Spracovanie odporúčania vydať povolenie	10
3.9	Vydanie povolenia	10
3.10	Obdobie trvania a zachovania platnosti povolenia na výrobu	10
3.11	Povinnosti držiteľa povolenia na výrobu	11
4 Určenie rozsahu a podmienok v povolení na výrobu		12
4.1	Všeobecne	12
4.2	Určenie rozsahu povolenia	12
4.3	Určenie podmienok povolenia	12
5 Štátny odborný dozor v organizácii s povolením na výrobu		13
5.1	Všeobecne	13
5.2	Vykonávanie štátneho odborného dozoru	13
5.3	Klasifikácia zistení	15
5.4	Opatrenia k zisteniam	15
5.5	Sledovanie nápravných opatrení	16
5.6	Organizačné zmeny v organizácii s povolením na výrobu	16
5.7	Zmeny a doplnenie popisu výrobnjej organizácie	17
6 Predkladanie štatistických údajov		18
7 Zrušenie, obmedzenie alebo odňatie dokladov		19
8 Vedenie záznamov		20
9 Záverečné ustanovenia		21
PRÍLOHY		
č. 1	Popis výrobnjej organizácie	22
č. 2	Systém kvality	23
č. 3	Procesy vydania povolenia na výrobu a vykonávania ŠOD	25

1 SKRATKY A DEFINÍCIE

1.1 Skratky

Skratka	Anglický ekvivalent	Význam v slovenskom jazyku
AM	Accountable Manager	Zodpovedný vedúci
CS	Certifying Staff	Personál vykonávajúci osvedčovanie
DÚ	Transport Authority	Dopravný úrad
EÚ	European Union	Európska únia
NP	Nominated Person	Menovaná osoba
NPOA	National Production Organisation Approval	Národné povolenie organizácie na výrobu
NPOE	National Production Organisation Exposition	Popis výrobnjej organizácie podľa národných postupov
POAM	Production Organisation Manager	Manažér pre organizáciu s povolením na výrobu
POAT	Production Organisation Approval Team	Pracovná skupina pre vydanie povolenia na výrobu
POATL	Production Organisation Approval Team Leader	Vedúci pracovnej skupiny pre vydanie povolenia na výrobu
PNO	Corrective Action Plan	Plán nápravných opatrení
QS	Quality System	System kvality
SARPs	Standards and Recommended Practices	Štandardy a odporúčania medzinárodných organizácií v oblasti civilného letectva, ktoré Slovenská republika prijala
ŠOD	–	Štátny odborný dozor

1.2 Použité pojmy

Na účely tohto postupu sa rozumie:

- 1.2.1 **Popis výrobnjej organizácie podľa národných postupov** – základný pracovný dokument v rámci organizácie obsahujúci aktuálne popisné údaje podľa prílohy č. 1.
- 1.2.2 **System kvality** – zdokumentované kontrolné postupy uvedené v prílohe č. 2 pre jednotlivé oblasti podľa rozsahu povolenia. Tento systém má byť taký, aby organizácia mohla zaručiť, že každé vyrobené lietadlo alebo ostatné výrobky a súčasti vyrobené organizáciou alebo dodané dodávateľmi, subdodávateľmi a oficiálnymi predajcami zodpovedajú príslušným konštrukčným údajom a nachádzajú sa v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku. Zdokumentované postupy môžu byť súčasťou NPOE, alebo ako samostatný dokument.
- 1.2.3 **Súčasť** – prvok výrobku, ako ho vymedzujú konštrukčné údaje.
- 1.2.4 **Výrobok** – lietadlo, motor alebo vrtuľa.

- 1.2.5 **Žiadateľ** – fyzická alebo právnická osoba, ktorá plánuje vyrábať výrobky alebo súčasti na použitie v civilnom letectve.
- 1.2.6 Za účelom dodržiavania **rodovej rovnosti** a za účelom používania rodovo citlivého jazyka, DÚ pod pomenovaním pracovnej funkcie v mužskom rode rozumie aj pomenovanie pracovnej funkcie v ženskom rode, tým však nie sú dotknuté osoby ženského pohlavia.

2 VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

2.1 Účel

2.1.1 Výrobky leteckej techniky môže podľa § 23 ods. 1 leteckého zákona zhodne s typovým osvedčením vyrábať iba držiteľ povolenia na výrobu. DÚ vydáva tento Postup pre žiadateľov o vydanie tohto povolenia a držiteľov tohto povolenia za účelom spresnenia a zjednotenia postupov týkajúcich sa:

- a) vydávania povolenia na výrobu podľa § 45 ods. 1 písm. e) bod 3. zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre lietadlá, ktorých činnosť predstavuje malé riziko pre bezpečnosť letectva, ako sa uvádza v prílohe I nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2018/1139 zo 4. júla 2018 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva;
- b) vydávania povolenia na výrobu podľa § 45 ods. 1 písm. e) bod 3. leteckého zákona pre príslušnú kategóriu lietadiel, na ktoré sa vzťahuje rozhodnutie ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky o vyňatí činností týkajúcich sa projektovania, výroby, údržby a prevádzky z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2018/1139 zo 4. júla 2018 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva;
- c) určovania rozsahu a podmienok výroby podľa § 45 ods. 3 leteckého zákona;
- d) vykonávania ŠOD v rozsahu pôsobnosti DÚ u držiteľov povolenia na výrobu podľa § 48 ods. 1 písm. a) bod 1. a príslušných ustanovení § 49 leteckého zákona;
- e) predkladania štatistických údajov držiteľmi NPOA podľa § 50 ods. 1 leteckého zákona;
- f) zrušenia, obmedzenia alebo odňatia vydaného povolenia na výrobu podľa § 54 ods. 1 leteckého zákona.

2.1.2 DÚ pri spracovaní Postupu zohľadnil:

- a) spoločné technické požiadavky z nariadenia Komisie (EÚ) č. 748/2012, ktoré stanovuje vykonávacie pravidlá osvedčovania výrobných organizácií;
- b) SARPs.

2.1.3 Procesy vydania povolenia na výrobu a vykonávania ŠOD u držiteľov NPOA vrátane zoskupenia príslušných ustanovení tohto Postupu je znázornený v prílohe č. 3.

2.2 Súvisiaca legislatíva

2.2.1 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1139 zo 4. júla 2018 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva a ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2111/2005, (ES) č. 1008/2008, (EÚ) č. 996/2010, (EÚ) č. 376/2014 a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/30/EÚ a zrušujú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 a (ES) č. 216/2008 a nariadenie Rady (EHS) č. 3922/91 v platnom znení.

2.2.2 Nariadenie Komisie (EÚ) č. 748/2012 z 3. augusta 2012 stanovujúce vykonávacie pravidlá osvedčovania letovej spôsobilosti a environmentálneho osvedčovania lietadiel a prislúchajúcich výrobkov, častí a zariadení, ako aj osvedčovania projekčných a výrobných organizácií v platnom znení.

2.2.3 Zákon č. 71/1967 Z. z. o správnom konaní (správny poriadok).

- 2.2.4 Zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.
- 2.2.5 Zákon č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 2.2.6 Zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov.
- 2.2.7 Zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 2.2.8 Zákon č. 402/2013 Z. z. o Úrade pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb a Dopravnom úrade a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 2.2.9 Zákon č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov.
- 2.2.10 Zákon č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení.
- 2.2.11 Zákon č. 177/2018 Z. z. o niektorých opatreniach na znižovanie administratívnej záťaže využívaním informačných systémov verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon proti byrokracii).
- 2.2.12 Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 661/2005 Z. z. o ohlasovaní udalostí v civilnom letectve (ďalej len „nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 661/2005 Z. z.“).
- 2.2.13 Letecký predpis L 8 Letová spôsobilosť lietadiel.
- 2.2.14 Letecký predpis L 19 Systém riadenia bezpečnosti.

2.3 Súvisiace formuláre

- a) DÚ/F082-B Záznam z kontroly
- b) DÚ/F084-B Úradné osvedčenie o uvoľnení
- c) DÚ/F085-B Schválenie menovaných osôb
- d) DÚ/F086-B Žiadosť o vydanie povolenia na výrobu
- e) DÚ/F087-B Žiadosť o povolenie organizačnej zmeny
- h) DÚ/F088-B Vyhlásenie zhody lietadla
- i) DÚ/F089-B Osvedčenie o uvoľnení do prevádzky
- j) DÚ/F090-B Osvedčenie o schválení výrobnjej organizácie
- k) DÚ/F091-B Podmienky povolenia
- f) DÚ/F416-B Monitorovanie štandardu výroby
- g) DÚ/F417-B Odporúčacia správa

3 VYDANIE POVOLENIA NA VÝROBU

3.1 Všeobecne

V tejto kapitole je uvedené, čo bude DÚ vyžadovať od žiadateľa povolenia na výrobu a ako bude postupovať pri vydaní povolenia na výrobu podľa § 48 ods. 1 písm. e) bod 3. leteckého zákona pre výrobné organizácie preukazujúce zhodu výrobku a súčasti s príslušnými konštrukčnými údajmi.

3.2 Žiadosť o vydanie povolenia

3.2.1 Pred výrobou akéhokoľvek výrobku alebo súčasti má organizácia, ktorá má v úmysle preukázať zhodu s príslušnými konštrukčnými údajmi, požiadať DÚ o vydanie NPOA.

3.2.2 Žiadateľ má splňať nasledovné požiadavky:

- a) pre žiadaný rozsah a podmienky výroby zdôvodniť, že povolenie je primerané na účel preukázania zhody s konštrukčnými údajmi; a
- b) byť držiteľom typového osvedčenia alebo žiadateľom o jeho schválenie; alebo
- c) mať so žiadateľom alebo držiteľom typového osvedčenia pomocou zmluvného vzťahu zabezpečenú uspokojivú koordináciu medzi výrobou a vývojom.

3.2.3 Žiadateľ má žiadosť o vydanie povolenia na výrobu predložiť na vyplnenom formulári DÚ/F086-B, ktorého prílohou majú byť:

- a) návrh NPOE, ktorý poskytuje informácie podľa príloh č. 1 a 2;
- b) vyplnené formuláre DÚ/F085-B a príslušné podkladové materiály na navrhované NP.

3.2.4 DÚ zašle žiadateľovi po splnení požiadaviek podľa bodov 3.2.2 a 3.2.3 platobný predpis podľa sadzovníka správnych poplatkov (odsek a) Položka 91a).

3.2.5 DÚ začne konanie podľa § 55 ods. 1 leteckého zákona ohľadom vydania povolenia na výrobu po zaplatení správneho poplatku žiadateľom.

3.2.6 V prípade, že DÚ dospeje k záveru, že žiadosť nemá predpísané náležitosti podľa bodov 3.2.2 a/alebo 3.2.3, písomne vyzve žiadateľa, aby ich v určenej lehote odstránil a konanie preruší.

3.2.7 V prípade, že žiadateľ nedostatky podľa bodu 3.2.6 na výzvu v určenej lehote neodstráni, DÚ konanie zastaví.

3.3 Požiadavky na povolenie

3.3.1 Žiadateľ má v súlade s bodom 3.2.3 písm. a) preukázať, že:

- a) vzhľadom na všeobecné požiadavky na povolenie má prevádzkové zariadenia, pracovné podmienky, vybavenie a nástroje, procesy a príslušné materiály, počet a spôsobilosť pracovníkov a celkovú organizáciu primeranú z hľadiska plnenia povinností podľa bodu 3.11;
- b) vzhľadom na všetky potrebné údaje týkajúce sa letovej spôsobilosti a environmentálne údaje:
 1. dostala výrobná organizácia také údaje od držiteľa typového osvedčenia alebo od žiadateľa o takéto osvedčenie, aby mohla stanoviť zhodu s príslušnými konštrukčnými údajmi;

2. výrobná organizácia zaviedla postup, ktorý zabezpečí, že údaje týkajúce sa letovej spôsobilosti a environmentálne údaje budú správne zaradené do jej výrobných údajov; a
 3. výrobná organizácia bude aktualizovať tieto údaje a budú prístupné každému pracovníkovi, ktorý k nim potrebuje prístup, aby mohol plniť svoje povinnosti;
- c) vzhľadom na vedenie a personál:
1. bol výrobnou organizáciou menovaný AM. Jeho zodpovednosť v rámci organizácie spočíva v tom, že zabezpečuje, aby sa výroba uskutočňovala podľa stanovených požiadaviek a postupov a aby výrobná organizácia zodpovedala údajom a postupom uvedeným v NPOE podľa prílohy č. 1;
 2. boli výrobnou organizáciou menované NP s príslušným oprávnením, ktoré budú konať pod priamym dohľadom AM uvedeným v bode 1 vyššie a majú DÚ preukázať príslušné znalosti, vzdelanie a skúsenosti pre plnenie svojich povinností;
 3. bola na všetkých úrovniach riadenia poskytnutá dostatočná právomoc tak, aby mohli plniť svoje pridelené povinnosti, a že existuje plná a účinná koordinácia v rámci výrobnéj organizácie z hľadiska údajov týkajúcich sa letovej spôsobilosti a environmentálnych údajov;
- d) vzhľadom na CS, ktoré AM oprávnil podpisovať dokumenty vydávané organizáciou v rámci rozsahu a podmienok povolenia:
1. znalosti, vzdelanie a skúsenosti CS boli primerané plneniu ich pridelených povinností;
 2. vedenie záznamov o všetkých CS, ktoré obsahujú údaje v rozsahu ich oprávnenia (meno a dátum narodenia, základné školenie a dosiahnutá úroveň, špecifické školenie a dosiahnutá úroveň, pokračovacie školenie, skúsenosti/prax, rozsah oprávnenia, dátum prvého vydania a dátum platnosti oprávnenia, identifikačné číslo oprávnenia, zdokumentované akceptovanie nominácie);
 3. CS dostal podklady v rozsahu svojho oprávnenia.

3.4 Proces vydania povolenia na výrobu

3.4.1 DÚ menuje POAT pre každého žiadateľa o vydanie povolenia na výrobu.

3.4.2 POAT bude zložená z POATL, ktorý bude zastupovať a viesť skupinu pozostávajúcu z jedného alebo v prípade nevyhnutnosti niekoľkých členov.

3.4.3 POAT vykoná proces vydania povolenia v nasledovnom rozsahu:

- a) posúdenie oprávnenosti žiadosti a splnenia administratívnych požiadaviek;
- b) príprava POAT vrátane spracovania plánu procesu vydania povolenia;
- c) stretnutie so žiadateľom;
- d) vyhodnotenie sprievodnej dokumentácie k žiadosti (NPOE, QS, postupy, atď.);
- e) audit(-y);
- f) sledovanie nápravných opatrení;
- g) spracovanie odporúčacej správy pre žiadateľa povolenia na výrobu.

3.5 Stretnutie žiadateľa s POAT

Súčasťou procesu vydania povolenia na výrobu je zorganizovať tzv. úvodné stretnutie žiadateľa s POAT s cieľom umožniť:

- a) žiadateľovi prezentovať všeobecné informácie o organizácii vrátane plánovanej výroby výrobkov a súčastí;
- b) POAT prezentovať navrhovaný plán procesu vydania povolenia;
- c) POAT uskutočniť rozhovor s navrhovanými NP.

3.6 Audit

3.6.1 POAT vykoná audit(-y) organizácie v súlade so spracovaným plánom so zameraním na:

- a) kontrolu, či organizácia žiadateľa je schopná zaviesť a implementovať postupy uvedené v NPOE vrátane postupov QS;
- b) monitorovanie štandardov a postupov výroby s cieľom posúdiť, či výrobky a súčasti spĺňajú príslušné konštrukčné údaje;
- c) posúdenie, či prevádzkové zariadenia, pracovné podmienky, vybavenie a nástroje, procesy a príslušné materiály, počet a spôsobilosť pracovníkov a celková organizácia sú primerané zamýšľanému rozsahu výroby;
- d) posúdenie spôsobilosti žiadateľom navrhovaných NP;
- e) preverenie spolupráce a koordinácie s držiteľom povolenia na vývoj, resp. držiteľom typového osvedčenia;
- f) vykonanie auditov dodávateľov, subdodávateľov alebo oficiálnych predajcov.

3.6.2 Žiadateľ má:

- a) umožniť POAT prístup k akémukoľvek výrobku, súčasti, materiálu, zariadeniu, dokumentu, záznamu, údajom, procesom, postupom a umožniť preskúmanie akejkoľvek správy, vykonať akúkoľvek kontrolu a vykonať alebo byť svedkom akýchkoľvek skúšok nevyhnutných na overenie súladu výrobkov a súčastí s príslušnými požiadavkami tohto Postupu a SARPs;
- b) v prípade, že využíva dodávateľov, subdodávateľov alebo oficiálnych predajcov, mať s nimi dohodu na zabezpečenie prístupu POAT a vykonanie činností podľa písm. a).

3.6.3 AM sa má zúčastniť minimálne stretnutia na začiatku auditu a na stretnutí po ukončení auditu.

3.6.4 Žiadateľ má pri auditovaní procesov a postupov výroby zabezpečiť pre členov POAT sprevádzanie kompetentnými zástupcami organizácie pre zaistenie poskytovania priebežnej informovanosti o pokroku v audite a riešenie prípadných problémov.

3.6.5 Na stretnutí po ukončení auditu sa POAT so žiadateľom majú dohodnúť na:

- a) zisteniach;
- b) predbežnom časovom harmonograme pre nápravné opatrenia;
- c) akýchkoľvek ďalších nevyhnutných činnostiach.

3.6.6 Zistenia z procesu vydania povolenia na výrobu klasifikuje POAT ako ekvivalenty zistení uvedených v bode 5.3.

3.6.7 V prípade, že nastane pri zisteniach alebo ich klasifikácii sporná situácia, POAT upovedomí žiadateľa, že situácia bude pred prijatím rozhodnutia preskúmaná v rámci DÚ.

- 3.6.8 DÚ v prípade zistení počas auditu zabezpečí, aby bol žiadateľ o nich bez zbytočného odkladu informovaný a zároveň vyzvaný na zaslanie PNO.
- 3.6.9 V prípade, že by klasifikácia a početnosť zistení mali znamenať, že POAT nebude môcť v lehote pre rozhodnutie spracovať odporúčanie vydať NPOA, DÚ zašle výzvu žiadateľovi, aby ich v určenej lehote odstránil a správne konanie prerušil.
- 3.6.10 V prípade, že žiadateľ nedostatky na výzvu podľa bodu 3.6.9 v určenej lehote neodstráni, POAT nebude môcť spracovať odporúčanie vydať NPOA, vyplní formulár DÚ/F417-B a DÚ správne konanie zastaví.

3.7 Sledovanie nápravných opatrení

- 3.7.1 Po odsúhlasení PNO má žiadateľ v stanovených termínoch informovať DÚ o vykonaní nápravných opatrení a predložiť relevantné dôkazy.
- 3.7.2 Súčasťou sledovania uzatvárania zistení je písomná komunikácia DÚ so žiadateľom vrátane zhrnutia neuzatvorených nápravných opatrení.

3.8 Spracovanie odporúčania vydať povolenie

- 3.8.1 Ak POAT na základe výsledku auditu(-ov) a vyhodnotenia predložených dôkazov o vykonaní nápravných opatrení podľa bodu 3.7.1 dospeje k záveru odporučiť vydanie povolenia, vyplní formulár DÚ/F417-B a uvedie návrh rozsahu a podmienok povolenia.
- 3.8.2 POATL po vyplnení formulára DÚ/F417-B podľa bodu 3.8.1 iniciuje proces vydania povolenia.
- 3.8.3 Podmienkou iniciovania procesu vydania povolenia podľa bodu 3.8.2 je, že DÚ disponuje riadeným výtlačkom prijateľného NPOE.

3.9 Vydanie povolenia

- 3.9.1 DÚ vydá formou rozhodnutia NPOA podľa § 48 ods. 1 písm. e) bod 3. leteckého zákona po uspokojivom zistení, že výrobná organizácia žiadateľa zodpovedá príslušným požiadavkám tohto Postupu a SARP. Súčasťou rozhodnutia je stanovisko o akceptovaní NPOE a dokumentov, ktoré sa k nemu vzťahujú.
- 3.9.2 Prílohou rozhodnutia DÚ o vydaní povolenia na výrobu sú schválené rovnopisy formulárov DÚ/F090-B a DÚ/F091-B a kópie schváleného(-ých) formulára(-ov) DÚ/F085-B.

3.10 Obdobie trvania a zachovanie platnosti povolenia na výrobu

- 3.10.1 DÚ vydá NPOA podľa bodu 3.9 spravidla na neobmedzený čas a povolenie bude zrušené, obmedzené alebo odňaté podľa príslušných ustanovení kapitoly 7 v prípade, ak:
- a) existuje dôkaz, že držiteľ NPOA nemôže zachovať uspokojivú kontrolu výroby výrobkov a súčastí v rámci rozsahu a podmienok povolenia a nespĺňa príslušné požiadavky tohto Postupu a SARP;
 - b) držiteľ NPOA alebo ktorýkoľvek z jeho subdodávateľov zabráni DÚ vykonať ŠOD podľa príslušných ustanovení kapitoly 5;
 - c) výrobná organizácia nespĺňa požiadavky bodu 3.2.2;
 - d) výrobná organizácia nedodržala niektorú z povinností podľa bodu 3.11.

3.11 Povinnosti držiteľa povolenia na výrobu

- 3.11.1 Zabezpečiť, aby NPOE a dokumenty, ktoré sa k nemu vzťahujú, obsahovali aktualizované popisné údaje a aby sa používali ako základné pracovné dokumenty v rámci organizácie;
- 3.11.2 udržiavať výrobnú organizáciu v zhode s údajmi a postupmi zodpovedajúcimi povoleniu organizácie na výrobu, tohto Postupu a NPOE;
- 3.11.3 a) zaistiť skôr, ako predloží vyhlásenie zhody lietadla (DÚ/F088-B), že lietadlo bolo vyrobené v súlade s typovým osvedčením a že je v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku;
- b) zaistiť pred vydaním úradného osvedčenia o uvoľnení (DÚ/F084-B) na účely potvrdenia zhody so schválenými konštrukčnými údajmi, že súčasti sú úplné, zodpovedajú schváleným konštrukčným údajom a že sú v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku;
- c) zaistiť pred vydaním úradného osvedčenia o uvoľnení (DÚ/F084-B) ako osvedčenia o zhode, že súčasti zodpovedajú príslušným konštrukčným údajom;
- 3.11.4 zaznamenať všetky údaje o vykonaných prácach;
- 3.11.5 v záujme bezpečnosti zaviesť a udržiavať vnútorný systém hlásenia udalostí, aby bol možný zber a vyhodnotenie nahlásených správ, čo umožní identifikovať nepriaznivé trendy alebo odstrániť nedostatky a vyšetriť udalosti podliehajúce oznamovacej povinnosti. Tento systém má obsahovať hodnotenie príslušných informácií týkajúcich sa udalostí a ďalšie postúpenie príslušných informácií;
- 3.11.6 a) držiteľovi typového osvedčenia oznámiť všetky prípady, keď boli u výrobkov a súčastí uvoľnených výrobnou organizáciou následne zistené odchýlky od príslušných konštrukčných údajov, a vyšetriť ich spolu s držiteľom typového osvedčenia, aby boli identifikované tie odchýlky, ktoré by mohli viesť k nebezpečnému stavu;
- b) DÚ oznámiť odchýlky, ktoré by mohli viesť k nebezpečnému stavu identifikovanému podľa písm. a);
- 3.11.7 poskytovať pomoc držiteľovi typového osvedčenia pri všetkých opatreniach vzťahujúcich sa k vyrobeným výrobkom a súčastiam z hľadiska zachovania letovej spôsobilosti;
- 3.11.8 zriadiť QS na zabezpečenie súladu organizácie so schválenými postupmi organizácie, príslušnými ustanoveniami leteckého zákona, inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, SARPs a týmto Postupom;
- 3.11.9 zaviesť systém archivovania, ktorý bude obsahovať aj požiadavky na subdodávateľov, zabezpečiť uchovávanie údajov použitých na zdôvodnenie zhody výrobkov a súčastí a na zabezpečenie zachovania ich letovej spôsobilosti;
- 3.11.10 zaistiť pred vydaním osvedčenia o uvoľnení do prevádzky (DÚ/F089-B), že lietadlo sa podrobilo nevyhnutnej údržbe a je v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku.

4 URČENIE ROZSAHU A PODMIENOK V POVOLENÍ NA VÝROBU

4.1 Všeobecne

V tejto kapitole je uvedené, čo bude DÚ vyžadovať od žiadateľa a ako bude postupovať pri určení rozsahu a podmienok v povolení na výrobu podľa § 45 ods. 3 leteckého zákona.

4.2 Určenie rozsahu povolenia

4.2.1 Žiadateľ má v žiadosti o vydanie povolenia (formulár DÚF086-B) predložiť návrh rozsahu povolenia a to v nasledovnom rozsahu:

- a) výroba lietadiel uvedených v bode 2.1.1 písm. a) a b); a/alebo
- b) výroba súčastí; a/alebo
- c) údržba novo vyrobeného lietadla pred vydaním osvedčenia o uvoľnení do prevádzky.

4.2.2 Podrobnosti a obmedzenia rozsahu povolenia má žiadateľ uviesť v návrhu NPOE v časti všeobecný popis rozsahu práv výrobnéj organizácie podľa bodu 8. prílohy č. 1

4.2.3 DÚ o schválenom rozsahu povolenia informuje žiadateľa zaslaním vyplneného formulára DÚ/F091-B, ktorý je prílohou rozhodnutia o vydaní povolenia podľa bodu 3.9.2.

4.3 Určenie podmienok povolenia

4.3.1 Žiadateľ má v žiadosti o vydanie povolenia (formulár DÚF086-B) predložiť návrh podmienok povolenia, a to v nasledovnom rozsahu:

- a) v prípade úplného lietadla a po predložení vyhlásenia zhody lietadla (DÚ/F088-B) bez ďalšieho preukazovania získať od DÚ osvedčenie o letovej spôsobilosti lietadla a v prípade relevantnosti aj hlukové osvedčenie; a/alebo
- b) v prípade ostatných výrobkov a súčastí bez ďalšieho preukazovania vystaviť úradné osvedčenie o uvoľnení (DÚ/F084-B); a/alebo
- c) udržiavať nové lietadlo, ktoré vyrobil a z hľadiska údržby vystaviť osvedčenie o uvoľnení do prevádzky (DÚ/F-089B).

4.3.2 DÚ o schválených podmienkach povolenia informuje žiadateľa zaslaním formulára DÚ/F091-B, ktorý je prílohou rozhodnutia o vydaní povolenia podľa bodu 3.9.2. Uvedie podmienky, ktoré je výrobná organizácia oprávnená uplatňovať pri dodržaní postupov v svojom NPOE.

5 ŠTÁTNY ODBORNÝ DOZOR V ORGANIZÁCIÍ S POVOLENÍM NA VÝROBU

5.1 Všeobecne

V tejto kapitole je uvedené, ako bude DÚ postupovať pri vykonávaní ŠOD podľa príslušných ustanovení § 49 leteckého zákona s cieľom overovať a kontrolovať činnosť držiteľov NPOA z hľadiska plnenia ich povinností ustanovených leteckým zákonom alebo SARP s a z hľadiska plnenia požiadaviek a dodržiavania podmienok ustanovených rozhodnutiami vydanými DÚ.

5.2 Vykonávanie štátneho odborného dozoru

5.2.1 DÚ vykonáva ŠOD v rozsahu svojich pôsobností podľa § 48 ods. 1 písm. a) bod 1. leteckého zákona.

5.2.2 DÚ určí POAM, ktorý bude poverený výkonom a koordináciou ŠOD a zodpovedný za zabezpečenie komplexného overenia organizácie počas 24-mesačných období v rozsahu ustanovení bodu 5.2.3 (ďalej len „ďalší dohľad“).

5.2.3 S cieľom zdôvodniť zachovanie povolenia na výrobu POAM vykonáva v súlade so spracovaným plánom ďalší dohľad držiteľa NPOA zameraný najmä na:

- a) overenie dodržiavania podmienok rozhodnutia o vydaní povolenia na výrobu vrátane rozsahu a podmienok povolenia;
- b) overenie, že organizácia implementuje a udržiava svoje postupy QS, a tie zodpovedajú príslušným požiadavkám tohto Postupu v rozsahu prílohy č. 2 a SARP s;
- c) overenie efektívnosti štandardov a postupov stanovených organizáciou v NPOE, ich dodržiavanie, aktuálnosť a dostupnosť;
- d) monitorovanie vzoriek štandardov výroby s cieľom posúdiť, či vyrábané výrobky a súčasti spĺňajú príslušné použiteľné konštrukčné údaje a stanovené požiadavky;
- e) posúdenie, či prevádzkové zariadenia, pracovné podmienky, vybavenie a nástroje, procesy a príslušné materiály, počet a spôsobilosť pracovníkov (vrátane NP a CS) a celková organizácia sú primerané rozsahu výroby podľa podmienok povolenia z hľadiska plnenia povinností podľa príslušných ustanovení bodu 3.11;
- f) preverenie spolupráce a koordinácie s držiteľom povolenia na vývoj, resp. držiteľom typového osvedčenia;
- g) vykonanie auditov subdodávateľa(-ov);
- h) posúdenie plnenia povinnosti podľa § 24 ods. 3 leteckého zákona sledovať organizáciou vyrobené lietadlá počas ich prevádzky a na základe analýzy porúch robiť opatrenia na zachovanie ich technického stavu a funkčnosti vrátane vzájomného poskytovania potrebných údajov s prevádzkovateľmi;
- i) sledovanie, či organizácia predkladá DÚ štatistické a iné údaje týkajúce sa jej činnosti v súlade s ustanoveniami kapitoly 6;
- j) overenie implementácie vytvoreného systému riadenia bezpečnostných rizík v súlade s leteckým predpisom L 19 Systém riadenia bezpečnosti;
- k) overenie implementácie zriadeného systému ohlasovania udalostí v civilnom letectve podľa nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 661/2005 Z. z. vrátane prevencie vzniku udalostí.

- 5.2.4 Dôležitou súčasťou plánu ďalšieho dohľadu sú audity organizácie, ktorých početnosť prispôbiť POAM zložitosti a špecifikám organizácie, počtu sídiel a stavu výroby.
- 5.2.5 DÚ môže v súvislosti so zisteniami z auditu alebo inými požiadavkami, berúc do úvahy organizačné zmeny, správy o činnosti organizácie alebo informácie o výrobkoch v prevádzke iniciovať aj neplánovaný ďalší dohľad podľa príslušných ustanovení tejto kapitoly.
- 5.2.6 Držiteľ NPOA má podľa § 49 ods. 4 leteckého zákona poskytnúť zamestnancom DÚ povereným výkonom ŠOD požadovanú dokumentáciu, podklady, informácie a vysvetlenia a umožniť im vstup do priestorov súvisiacich s predmetom ich činnosti.
- 5.2.7 Podľa § 49 ods. 6 leteckého zákona má držiteľ NPOA na vlastné náklady zamestnancom DÚ povereným výkonom ŠOD:
- v priebehu výroby výrobkov a súčastí umožniť účasť na pracovných úkonoch a skúškach, ktoré vyžaduje výkon ŠOD;
 - vytvoriť na výkon ich činnosti potrebné podmienky vrátane poskytovania dokumentácie a informácií, umožniť vstup do prevádzkových priestorov, zabezpečiť súčinnosť a prítomnosť potrebných pracovníkov, poskytovať primerané priestory, meracie a skúšobné zariadenia;
 - preukázať, že výrobok má vlastnosti a parametre podľa leteckého zákona a všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jeho základe alebo na základe predpisov cudzieho štátu, ktoré sú v súlade s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, alebo ktoré vydal príslušný orgán medzinárodnej organizácie.
- 5.2.8 Pri výkone ŠOD môžu podľa § 49 ods. 7 spolupracovať aj iné poverené osoby podľa medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná.
- 5.2.9 AM sa má zúčastniť minimálne stretnutia na začiatku auditu a na stretnutí po ukončení auditu.
- 5.2.10 Organizácia má pri auditovaní procesov a postupov výroby pre členov POAT zabezpečiť sprevádzanie kompetentnými zástupcami pre zaistenie poskytovania priebežnej informovanosti o pokroku v audite a prípadných problémoch.
- 5.2.11 Na stretnutí po ukončení auditu sa AM a POAM majú dohodnúť na:
- formulácii zistení;
 - predbežnom časovom harmonograme pre nápravné opatrenia;
 - akýchkoľvek ďalších nevyhnutných činnostiach.
- 5.2.12 Zistenia z auditu klasifikuje POAM podľa ustanovení bodu 5.3.
- 5.2.13 V prípade, že nastane pri zisteniach alebo ich klasifikácii sporná situácia, POAM upovedomí držiteľa NPOA, že situácia bude pred prijatím rozhodnutia preskúmaná v rámci DÚ.
- 5.2.14 DÚ v prípade zistení zabezpečí, aby bol AM o nich bez zbytočného odkladu oficiálne informovaný a zároveň vyzvaný na zaslanie PNO, resp. v prípade zistenia úrovne jedna na podniknutie nápravného opatrenia podľa bodu 5.4.1.

5.3 Klasifikácia zistení

- 5.3.1 Ak POAM na základe auditu alebo iným spôsobom zistí objektívny dôkaz preukazujúci nesúlad s rozhodnutím o vydaní NPOA, príslušnými požiadavkami tohto Postupu a SARPs, toto zistenie klasifikuje takto:
- zistením úrovne jedna každú nehodu, ktorá by mohla viesť k nekontrolovanej nehode s príslušnými konštrukčnými údajmi a ktorá by mohla mať vplyv na bezpečnosť lietadla;
 - zistením úrovne dva každú nehodu, ktorá nie je klasifikovaná ako zistenie úrovne jedna;
 - zistením úrovne tri každú skutočnosť, ktorá by mohla dokázateľne spôsobiť problémy, ktoré by mohli viesť k nehode podľa písmena a) alebo b).
- 5.3.2 Objektívny dôkaz je skutočnosť, ktorá je alebo môže byť zdokumentovaná na základe pozorovaní, meraní alebo skúšok, ktoré je možné overiť. Objektívne dôkazy vo všeobecnosti vyplývajú z:
- dokumentov alebo príručiek;
 - preskúmania výrobkov a súčastí, alebo techniky, vybavenia a zariadení;
 - informácií z otázok počas rozhovorov a pozorovaní činností organizácie.

5.4 Opatrenia k zisteniam

- 5.4.1 V prípade zistenia úrovne jedna má držiteľ NPOA do 21 pracovných dní po doručení informácie podľa bodu 5.2.14 preukázať DÚ, že podnikol nápravné opatrenie.
- 5.4.2 V prípade zistenia úrovne dva poskytne DÚ obdobie na nápravné opatrenie primerané povahe zistenia, no v žiadnom prípade nie spočiatku dlhšie než tri mesiace od dátumu doručenia výzvy na zaslanie PNO.
- 5.4.3 Odchylné od bodu 5.4.2 môže DÚ za určitých okolností a v závislosti na povahe zistenia predĺžiť trojmesačné obdobie za podmienky predloženia uspokojivého PNO.
- 5.4.4 Zistenie úrovne tri nevyžaduje od organizácie prijatie okamžitého nápravného opatrenia, ale DÚ odporúča držiteľom NPOA postupovať v súlade s bodom 5.4.2.
- 5.4.5 Organizácia má v rámci spracovania PNO:
- vykonať analýzu prvotnej (hlavnej) príčiny v súlade s metodikou a postupmi uvedenými v NPOE;
 - navrhnuť vhodné nápravné opatrenie s cieľom odstránenia príčin(-y) nesúladu a eliminovania opakovania;
 - navrhnuť vhodné preventívne opatrenie s cieľom odstránenia príčin(-y) potenciálnych nesúladov;
 - navrhnuť obdobie na odstránenie nesúladu primerané povahe zistenia.
- 5.4.6 V prípade, že DÚ dospeje k záveru, že PNO zaslaný organizáciou je nesprávny alebo neúplný, upovedomí o tom AM a vyzve zaslať revidovaný plán.

5.5 Sledovanie nápravných opatrení

- 5.5.1 Po odsúhlasení PNO má držiteľ NPOA v stanovených termínoch informovať DÚ o vykonaní nápravných opatrení a predložiť relevantné dôkazy.
- 5.5.2 Súčasťou sledovania uzatvárania zistení je písomná komunikácia DÚ s držiteľom NPOA vrátane zhrnutia neuzatvorených nápravných opatrení.
- 5.5.3 POAM na konci 24-mesačného obdobia ďalšieho dohľadu vyplní formulár DÚ/F417-B, ako súhrnnú správu splnenia požiadaviek v priebehu ďalšieho dohľadu.
- 5.5.4 V prípade, že držiteľ NPOA nevykoná nápravné opatrenia alebo nedodrží lehotu poskytnutú na realizovanie nápravného opatrenia, POAM vyplní formulár DÚ/F417-B a DÚ postupuje podľa kapitoly 7.

5.6 Organizačné zmeny v organizácii s povolením na výrobu

- 5.6.1 Po vydaní NPOA každú organizačnú zmenu, ktorá je podstatná z hľadiska preukázania zhody alebo z hľadiska letovej spôsobilosti a environmentálnych vlastností výrobku a súčastí, schvaľuje DÚ.
- 5.6.2 Žiadateľ o schválenie organizačnej zmeny má pred jej realizáciou predložiť DÚ žiadosť prostredníctvom formulára DÚ/F087-B s návrhom revidovanej verzie NPOE v týchto prípadoch:
- podstatná zmena výrobných kapacít alebo metód výroby;
 - zmeny systému výroby alebo kvality, ktoré môžu mať významný vplyv na zhodu výrobku a súčastí;
 - zmena umiestnenia alebo kontroly významných dodávateľských a subdodávateľských prác;
 - premiestnenie „hlavného miesta činnosti“ na inú adresu;
 - zmena rozsahu a podmienok povolenia;
 - zmena vlastníctva;
 - zmena AM alebo NP;
 - zmena organizačnej štruktúry.
- 5.6.3 Držiteľ NPOA má pri predkladaní žiadosti podľa bodu 5.6.2 dodržať postupy uvedené v svojom NPOE podľa bodu 9. prílohy č. 1.
- 5.6.4 Prílohou žiadosti podľa bodu 5.6.2 písm. g) má byť vyplnený formulár DÚ/F085-B a príslušné podkladové materiály.
- 5.6.5 DÚ začne konanie podľa § 55 ods. 1 leteckého zákona ohľadom žiadosti podľa bodu 5.6.2 písm. d), e) a f) až po zaplatení správneho poplatku žiadateľom.
- 5.6.6 Žiadateľ má pred realizáciou zmien podľa bodu 5.6.2 preukázať DÚ, že spĺňa príslušné ustanovenia tohto Postupu a SARPs, pričom DÚ môže v závislosti od dôležitosti a v súlade s bodom 5.2.5 vykonať preverenie preukázania zhody navrhovaných organizačných zmien formou neplánovaného auditu vrátane auditu od stola.

- 5.6.7 DÚ v prípade zistení zabezpečí, aby bol AM o nich bez zbytočného odkladu oficiálne informovaný a zároveň vyzvaný na zaslanie PNO.
- 5.6.8 Po preukázaní zhody podľa bodu 5.6.6 a vykonaní prípadných nápravných opatrení, POAM vyplní formulár DÚ/F417-B a v prípade žiadosti podľa bodu 5.6.2 písm. d), e) a f) iniciuje proces vydania revidovaného povolenia na výrobu.
- 5.6.9 DÚ o schválení organizačnej zmeny informuje žiadateľa formou rozhodnutia, na základe ktorého držiteľ NPOA vydá schválené revidované NPOE a riadený výťah bezodkladne zašle DÚ.

5.7 Zmeny a doplnenie popisu výrobných organizácií

- 5.7.1 Držiteľ NPOA v prípade nutnosti má zmeniť a doplniť NPOE tak, aby obsahoval aktualizované popisné údaje a dodržať príslušné postupy uvedené v bode 10. prílohy č. 1.
- 5.7.2 Ak si držiteľ NPOA nie je istý, či zmena a doplnenie NPOE nemajú byť realizované na základe príslušných ustanovení bodu 5.6, má pred vykonaním zmeny a doplnenia NPOE požiadať o stanovisko DÚ.
- 5.7.3 Držiteľ NPOA má riadený výťah AM schválených zmien a doplnkov NPOE poskytnúť DÚ, aby ich ten mohol následne monitorovať v rámci ďalšieho dohľadu.

Poznámka. – Nie je stanovená lehota na predloženie riadeného výťahu DÚ, čo znamená, že sa tak má stať hneď, ako to bude možné a v dostatočnom časovom predstihu pred auditom organizácie.

6 PREDKLADANIE ŠTATISTICKÝCH ÚDAJOV

V tejto kapitole je uvedené, ako má držiteľ NPOA postupovať pri predkladaní štatistických a iných údajov DÚ podľa § 50 ods. 1 leteckého zákona.

- 6.1 Držiteľ NPOA má pri predkladaní štatistických údajov zohľadniť obsah Ročného výkazu o výrobe priemyselných výrobkov a priemyselných službách vo formulári Priem 6-01 Štatistického úradu SR.
- 6.2 Držiteľ NPOA má v štatistických údajoch zaslaných DÚ uviesť všetky vyrobené lietadlá v danom kalendárnom roku vrátane tých, ktoré neboli do 31.12. daného kalendárneho roka odovzdané zákazníkovi.

Poznámka. – Nie je stanovená lehota na predloženie štatistických údajov DÚ, čo znamená, že organizácia to má uskutočniť hneď, ako to bude možné.

- 6.3 Predkladané štatistické údaje pre DÚ majú obsahovať minimálne nasledovné informácie o vyrobených lietadlách:
- a) typové označenie;
 - b) číslo typového osvedčenia;
 - c) výrobné číslo;
 - d) krajina predaja.

7 ZRUŠENIE, OBMEDZENIE ALEBO ODŇATIE DOKLADOV

V tejto kapitole je uvedené, ako bude DÚ postupovať v prípade rozhodnutia zrušiť, obmedziť alebo odňať NPOA podľa § 54 ods. 1 leteckého zákona, vydaného na základe § 48 ods. 1 písm. e) bod 3. leteckého zákona.

- 7.1 V prípade, že držiteľ NPOA v závažných prípadoch nedodrží alebo opakovane nedodržiava ustanovenia leteckého zákona alebo podmienky, za ktorých mu bolo NPOA vydané, DÚ toto povolenia zruší, odníme alebo obmedzí platnosť.
- 7.2 DÚ v rozhodnutí obmedziť platnosť vydaného povolenia držiteľovi NPOA uvedie dôvody, rozsah a podmienky obmedzenia platnosti.
- 7.3 DÚ v rozhodnutí uvedie dôvody, pre ktoré sa rozhodol držiteľovi NPOA zrušiť alebo odňať vydané NPOA.
- 7.4 Súčasťou rozhodnutia podľa bodov 7.2 a 7.3 je informácia o práve podať voči rozhodnutiu rozklad.
- 7.5 V prípade rozhodnutia NPOA zrušiť, DÚ vyzve držiteľa NPOA vrátiť rovnopisy formulárov DÚ/F090-B a DÚ/F091-B.
- 7.6 V prípade rozhodnutia NPOA odňať, DÚ vyzve držiteľa vrátiť rovnopisy formulárov DÚ/F090-B a DÚ/F091-B a uvedie podmienky, za ktorých môže NPOA získať späť.

8 VEDENIE ZÁZNAMOV

- 8.1 Žiadateľ o vydanie povolenia na výrobu má zaviesť systém vedenia záznamov a držiteľ NPOA ho uchovávať, pričom vedenie záznamov má organizácii umožniť primerané sledovanie procesu vydania, uchovávanía, zmeny alebo doplnenia, obmedzenia platnosti, odňatia alebo zrušenia povolenia na výrobu.
- 8.2 DÚ v súlade s registratúrnym plánom uchováva na obdobie minimálne 10 rokov po skončení platnosti NPOA nasledovné záznamy:
- dokumenty poskytnuté žiadateľom a držiteľom NPOA;
 - dokumenty vyhotovené v priebehu procesu vydania povolenia na výrobu;
 - programy ďalšieho dohľadu vrátane záznamov zo ŠOD;
 - rozhodnutia o povolení organizácie na výrobu vrátane zmien alebo doplnení, obmedzení platnosti, odňatí alebo zrušení povolenia na výrobu;
 - zápisy zo stretnutí so žiadateľom a držiteľom NPOA.
- 8.3 DÚ stanoví pre korešpondenciu s organizáciou podľa príslušných ustanovení tohto Postupu špecifické referenčné číslo v podobe **NPOA.RR.PČ.ÚČ.SKR**, pričom
- RR – posledné dvojčíslo roku vytvorenia záznamu;
- PČ – poradové číslo záznamu v danom roku;
- ÚČ – účel („VP“ vydanie NPOA, „TD“ ŠOD/d’alší dohľad, „AV“ monitorovanie štandardu výroby, „VZ“ významná zmena, „CA“ audit z podnetu iného príslušného orgánu, ...);
- SKR – skratka organizácie („AES“ AEROSPOOL, „AER“ AEROPRO, „TMR“ TOMARK a pod.).
- 8.4 Žiadateľ, resp. držiteľ NPOA má úradnú korešpondenciu vyhotovenú v elektronickej forme zasielať DÚ cez ústredný portál verejnej správy. Úradnú korešpondenciu vyhotovenú v papierovej forme má zasielať prostredníctvom poštového podniku alebo kuriéra. Korešpondenciu prostredníctvom e-mailu má využívať výhradne na neformálnu komunikáciu.

9 ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

9.1 Zrušovacie ustanovenie

9.1.1 Týmto sa ruší Postup DÚ č. 5/2014 na získanie povolenia na výrobu a ďalší dohľad podľa § 23 leteckého zákona.

9.2. Nadobudnutie platnosti

9.2.1. Tento postup nadobúda platnosť dňom jeho podpisu predsedom Dopravného úradu na titulnej strane.

POPIS VÝROBNEJ ORGANIZÁCIE

Výrobná organizácia má v NPOE poskytnúť tieto informácie:

1. vyhlásenie podpísané AM, že NPOE a akékoľvek sprievodné príručky, ktoré definujú zhodu organizácie s povolením na výrobu, budú vždy dodržané;
2. tituly a mená NP uznaných DÚ;
3. povinnosti a zodpovednosť AM a v prípade delegovania zodpovednosti aj NP;
4. organizačné schéma, ak AM deleguje prislúchajúce zodpovednosti na NP;
5. zoznam CS;
6. všeobecný popis zdrojov pracovnej sily;
7. všeobecný popis prevádzkových zariadení nachádzajúcich sa na každej adrese v povolení;
8. všeobecný popis rozsahu práv výrobnéj organizácie zodpovedajúci podmienkam povolenia;
9. postup vykonávania organizačných zmien podľa bodu 5.6;
10. postup zmeny a doplnenia NPOE podľa bodu 5.7;
11. popis QS a postupy podľa prílohy č. 2;
12. zoznam externých organizácií;
Poznámka. – *Prehľad dodávateľov (tzn. držiteľov NPOA), subdodávateľov (tzn. organizácií a fyzických osôb oprávnených na podnikanie, ktoré pracujú v systéme kvality držiteľa NPOA) a oficiálnych predajcov, ktorých služby organizácia využíva;*
13. príručku vykonávania letových skúšok, ktorá má obsahovať:
 - a) opis postupov organizácie pre vykonávanie letovej skúšky novo vyrobených lietadiel vrátane zapojenia organizácie do procesu vydávania povolenia zvláštneho letu;
 - b) politiku zostavovania posádky vrátane jej zloženia, odbornej spôsobilosti, vycvičenosti a obmedzení času letu;
 - c) postupy výcviku na letové testy, ak sa implementuje;
 - d) politiku riadenia rizík a bezpečnosti a súvisiace metodiky;
 - e) postupy určenia povinných prístrojov a vybavenia na palube; a
 - f) zoznam dokumentov, ktoré sa musia vyhotoviť k letovej skúške.

11. SYSTÉM KVALITY

Výrobná organizácia má v popise QS uviesť postupy v rozsahu povolenia pre:

- 11.1 vydávanie, schvaľovanie alebo zmenu dokumentov;
Poznámka. – Informácie o organizovaní a vykonávaní kontrolných postupov pri vydávaní, schvaľovaní alebo zmene dokumentov. Informácia má obsahovať aj prehľad dokumentov, na ktoré sa postupy vzťahujú a používanú metódu pre zamedzenie použitia neplatných alebo nahradených výrobných dokumentov;
- 11.2 audit a kontrolu na posúdenie subdodávateľov a oficiálnych predajcov;
Poznámka. – Používané metódy, ako a kedy vykonáva organizácia posúdenie subdodávateľov a oficiálnych predajcov vrátane ďalšieho dohľadu a ako tento proces riadi. Uvedenie týchto postupov sa vyžaduje iba v prípadoch, keď metódy uvedené v bode 11.3 alebo v iných mechanizmoch kontroly výroby nie sú schopné zistiť nezhody s príslušnými konštrukčnými údajmi;
- 11.3 overenie, že dodávané súčasti, materiály a vybavenie vrátane nových alebo použitých položiek dodaných odberateľmi týchto výrobkov zodpovedajú príslušným konštrukčným údajom;
Poznámka. – Overenie môže organizácia dosiahnuť jednou alebo viacerými metódami, ako napr. kontroly prichádzajúceho druhu tovaru, a/alebo hodnotenie a dohľad nad subdodávateľmi a oficiálnymi predajcami, a/alebo iné mechanizmy kontroly výroby, ktorými je možné zistiť nezhody s príslušnými konštrukčnými údajmi;
- 11.4 identifikáciu a zistiteľnosť;
Poznámka. – Používané spôsoby organizácie k zabezpečeniu identifikácie a vysledovateľnosti súčastí a materiálu na sklade, v procese výroby alebo v dokončených výrobkoch. Ak príslušné konštrukčné údaje špecifikujú kritické súčasti vyžadujúce osobitnú vysledovateľnosť vedú sa o nich záznamy;
- 11.5 výrobné procesy;
Poznámka. – Informácie o výrobných postupoch požadované v príslušných konštrukčných údajoch a/alebo doplnkové postupy stanovené výrobnou organizáciou. Vymenovanie výrobných procesov postačuje iba v štandardných prípadoch nevyžadujúcich osobitnú dokumentáciu (napr. obrábanie kovov, nitovanie a pod.). Ak sa vyžaduje prísne dodržiavanie výrobného procesu pre zabezpečenie splnenia charakteristík výrobku dôležitých pre bezpečnosť, majú byť vo výrobnom postupe pre tieto kritické súčasti špecifické ustanovenia;
- 11.6 kontroly a skúšky vrátane letových skúšok novo vyrobených lietadiel;
Poznámka. – Informácie o rozsahu a kritériách kontrol a skúšok počas výroby stanovených v príslušných konštrukčných údajoch, poprípade doplnené o kontroly a skúšky stanovené výrobnou organizáciou. Ak organizácia vykonáva letové skúšky novo vyrobených lietadiel má poskytnúť aj informácie o pláne letových skúšok, letových podmienkach a ďalšie relevantné informácie;
- 11.7 kalibráciu nástrojov, prípravkov, meracieho a testovacieho zariadenia;
Poznámka. – Zoznam nástrojov, prípravkov, meracích a testovacích zariadení organizácie, na ktorých má zabezpečiť vykonávanie kalibrácie alebo overovania a má obsahovať aspoň typ zariadenia, jednoznačnú identifikáciu, umiestnenie a kalibračnú alebo overovaciu metódu, početnosť a kritériá pre prijatie. Nástroje, prípravky, meracie a testovacie zariadenia majú byť označené tak, aby bolo možné určiť ich stav;
- 11.8 kontrolu nezhodných položiek;
Poznámka. – Popis metódy zabraňujúcej uvoľneniu nezhodných výrobkov a súčastí, ktoré by mali vplyv na bezpečnú prevádzku lietadla. Nezhody má organizácia zaznamenávať za účelom kontroly QS;

- 11.9 koordináciu letovej spôsobilosti s držiteľom typového osvedčenia alebo žiadateľom o jeho schválenie;
Poznámka. – *Písomná dohoda držiteľa NPOA s držiteľom povolenia na vykonávanie vývoja sa využíva na definovanie zodpovedností;*
- 11.10 zhotovenie a uchovávanie záznamov;
Poznámka. – *Informácie organizácie o tom, ktoré záznamy z výrobného procesu vedie vrátane požiadaviek na subdodávateľov a v akom primerane chránenom prostredí ich uchováva;*
- 11.11 spôsobilosť a kvalifikáciu personálu;
Poznámka. – *Požadovaný výcvik a kvalifikácia personálu. Osobitne pre CS určenie kompetencie, kvalifikácie a vzdelávania vrátane vedenia záznamov;*
- 11.12 vydanie dokumentov letovej spôsobilosti;
Poznámka. – *Identifikácia osôb organizácie oprávnených vydávať doklady letovej spôsobilosti a určenie príslušných formulárov vrátane pokynov na ich vyplnenie;*
- 11.13 manipuláciu, skladovanie a balenie;
Poznámka. – *Informácie o metódach organizácie, aby nesprávnym zaobchádzaním, skladovaním alebo balením výrobku a súčastí nedošlo k ich poškodeniu alebo znehodnoteniu, aby štandardné kontroly pred ich použitím zistili prípadné nedostatky, aby prípadné poškodenie alebo znehodnotenie neohrozilo ich letovú spôsobilosť.*
- 11.14 interné audity kvality a vyplývajúce nápravné opatrenia;
Poznámka. – *Uvedenie postupov interných auditov kvality organizácie a z nich vyplývajúcich nápravných opatrení. Tie majú byť zastrešené mechanizmami dohľadu, ktoré umožnia organizácii overiť účinnosť všetkých prvkov QS podľa tohto zoznamu;*
- 11.15 prácu v rámci podmienok povolenia vykonávanú na ktoromkoľvek inom mieste, než sú schválené prevádzkové zariadenia;
Poznámka. – *Práce vykonávané na iných miestach, ako je určené v NPOE, má schváliť AM a zabezpečiť adekvátne pracovné podmienky (teplota, vlhkosť a osvetlenie), vybavenie a nástroje. Môže ísť iba o práce, ktoré nie je možné vykonávať na „hlavnom mieste činnosti“, považujú sa za zmenu NPOA a vyžadujú pred realizáciou schválenie od DÚ;*
- 11.16 prácu vykonávanú po ukončení výroby, ale pred dodaním, na udržanie lietadla v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku;
Poznámka. – *Práce vykonávané organizáciou po dokončení výroby lietadla, ale pred jeho dodaním zákazníkovi. Majú sa riadiť rovnakými postupmi, ako pre bežný výrobný proces a zhodnými zamestnancami. Za zabezpečenie dodržiavania tejto požiadavky je zodpovedný AM.*
- 11.17 vydanie zvláštneho osvedčenia letovej spôsobilosti.
Poznámka. – *Informácie organizácie o tom, ako budú oprávnené osoby postupovať pri spracovaní a zaslaní žiadosti o vydanie zvláštneho osvedčenia letovej spôsobilosti a určenie príslušného formulára DÚ vrátane pokynov na vyplnenie.*

PROCESY VYDANIA POVOLENIA NA VÝROBU A VYKONÁVANIA ŠOD

